Ir a la versión castellana

Aquest Primer de Maig de 2025 vaig assistir a Zaragoza a l'acte de comiat de Mariano Causada, a qui vaig conèixer a les assemblees de la vaga de la construcció de principis de 1976 a Tarragona. Poc més tard, ja com veí de Bonavista jo, a l'Associació de Veïns; i alguns anys més tard vam trobar feina, a la mateixa convocatòria, com zeladors a l'hospital de la Seguretat Social de Tarragona, Joan XXIII.

L'acte, presidit per un ciri pasqual, finalitzà amb el cant de *La Internacional*. Aquest fet m'ha suggerit reprendre el que ja fa anys vaig publicar com un intent de donar resposta a la pregunta: *Jesús fou amic dels pobres o més aviat els seus amics / amiques eren més aviat rics?*

ELS POBRES DE LES BENAURANÇES
A L'ESPERA DE "*LA INTERNACIONAL*"

En primer lloc, un cop d'ull al text de la primera benaurança en la seva doble versió de Mateu i Lluc:

Mt 5, 3	**Lc 6, 20**
μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.	μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
Feliços els pobres en l'esperit: d'ells és el Regne del cel.	Feliços els pobres: és vostre el Regne de Déu.

Els exegetes que s'atreveixen -sempre de forma hipotètica i reconeixent importants diferències d'opinió entre ells- a remuntar-se fins el possible text original del Document Q, superant les diferencies interpretatives de Mateu i Lluc, poden donar -com fa el llibre dels autors James M. Robinson, Paul Hoffman i John S. Kloppenborg (*El Documento Q*), publicat per Ediciones Sígueme-, aquesta lectura:

μακάριοι οἱ πτωχοί,
ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Feliços els pobres:
és vostre
el Regne de Déu.

En l'evangeli de Tomàs trobem també aquesta benaurança:

μακάριοι οἱ πτωχοί,
ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Feliços els pobres:
és vostre
el Regne del cel.

Els pobres (οἱ πτωχοί) de les benaurances / malaurances (Mt 5, 3ss || Lc 6, 20ss) no estan en nominatiu (no són subjectes actius), sinó en vocatiu. Una traducció bona seria:

> Eh, vosaltres, els pobres!
> Benaurats!
> Vostre és el Regne de Déu.

Però aquest "Regne de Déu" no és l'obra d'ells, dels pobres, sinó és el regal que Déu fa (o promet) als pobres.

No és el mateix rebre una cosa per herència que guanyar-la, conquerir-la, fer-te-la teva pel teu propi esforç. Els evangelistes (recordeu que jo no parlo de Jesús) semblen oblidar el savi advertiment del Senyor Yahvé a Moisés, segons Ex 3, 19:

> Ja sé que el rei d'Egipte
> no us deixarà sortir
> si no és per la força.

El Document Q no concedeix als pobres, als afligits, als afamats la condició de "*subjectes actius del canvi històric*". ¿Recordaven els autors del Document Q com, un segle abans, havia acabat l'intent d'Espàrtac de convertir els esclaus en "*subjectes actius del canvi històric*"? El cabdill mort i 6.000 esclaus crucificats al llarg de "*l'autopista*" (Via Apia) entre Roma i Càpua.

Veure-ho a *Gran Enciclopèdia Catalana*

Les benaurances del document Q poden ser molt boniques, però no van solucionar els problemes reals ni dels pobres, ni dels afligits ni dels qui passaven fam, a qui -suposadament- anaven dirigides. Els hi faltaven algunes paraules que finalment, encara que van haver de passar molts segles, van arribar (l'any 1871), per obra i gràcia d'un obrer francès, Eugène Edine Pottier (1816 – 1887), poeta, francmaçó i sindicalista:

Groupons-nous
Agrupem-nos.

Debout, debout
Amunt. Amunt.

Il n'est pas de sauveurs suprêmes: ni Dieu, ni César, ni tribun
No esperis salvacions supremes, ni de déus, ni de reis ni de tirans.

C'est la lutte finale:
Groupons-nous, et demain,
L'Internationale
Sera le genre humain

És la lluita final,
agrupem-nos i demà
la Internacional
serà el gènere humà.

Debout! les damnés de la terre!
Debout! les forçats de la faim!
La raison tonne en son cratère :
C'est l'éruption de la fin.

Amunt els damnats de la terra,
amunt els qui pateixen fam.

Il n'est pas de sauveurs suprêmes:
Ni Dieu, ni César, ni tribun,
Producteurs, sauvons-nous nous-mêmes!
Décrétons le salut commun!

No esperem salvacions supremes
de déus, de reis ni de tirans,
obrers, és la sang de tes venes
la que triomfant et salvarà.

Molt possiblement els autors del *Document Q* no podien -en aquell moment històric- anar més lluny si coneixien aquella dita que circulava entre els grups de seguidors de Jesús: "*No surtis amb deu mil homes contra qui et ve amb vint mil*", recollida únicament en l'evangeli de Lluc (Lc 14, 31). No portis la gent a una mort segura…

Els defensors de la figura d'un Jesús pacifista haurien de repensar una mica més aquesta frase, perquè si tens trenta mil…

N'hi havia d'exemples i els podien conèixer:

- El profeta de Samaria a la recerca dels vasos sagrats, la descoberta dels quals inauguraria els temps messiànics
- Teudes, en temps del procurador Cuspi Fadus (44-46)
- Profetes anònims, en temps del procurador Felix (52-60)
- El profeta egipci, també en temps de Felix

És oportuna aquí aquesta reflexió de Paulo Suess:

Ni el dominico Las Casas ni el franciscano Motolinia pensaban en movilizar a los indios como sujetos de la historia. El único contemporáneo de Las Casas y Motolinía que fue capaz de movilizar al pueblo como sujeto histórico, era el hereje Thomas Muntzer (1490-1525), él también de inspiración apostólica y milenarista. En su interpretación bíblica, él afirma que lo objetivamente necesario -la devolución del poder político al pueblo- por corresponder a la voluntad de Dios, es también lo subjetivamente posible: "*El reino y el imperio y las grandezas de los reinos bajo todos los cielos, serán devueltos al pueblo...* " (Dn 7, 27). "*Esta guerra no es de Ustedes, sino de Dios*" (2Cr 20,15), escribe en su manifiesto a los mineros de Mansfeld (26-4-1525), en que -como los primeros dominicos en Las Antillas- atribuye a la práctica de la justicia una función propedéutica indispensable al "discurso sobre Dios": "*No se puede hablar a Ustedes de Dios, mientras estos les gobiernen*". Luego de una batalla sangrienta, fue capturado, torturado y, el 27 de mayo de 1525, decapitado. Su fin y el de los campesinos que le siguieron permiten algunas prudentes conclusiones sobre aquello que hubiera sucedido en América en caso de empeñarse realmente los religiosos en una "guerra santa" por una "República India autónoma", en vez de limitarse a señalarla.

Paulo Suess
La Nueva evangelización
Desafíos históricos y pautas culturales
Ed. Abya-Yala 1993 (9978-04-013-7)

Veure el Manifest als minaires de Mansfield

Comentant tot aquest tema, amb un amic de Centreamèrica, li deia:

> Los "pobres", los "*parias de la tierra*", la "*famélica legión*" hizo su opción: el "*Debout, Debout!*", "*Il n'est pas de sauveurs suprêmes: Ni Dieu, ni César, ni tribun*"... Ni "reino de Dios"...
>
> En ciertos ambientes cristianos se habla de "*la opción por los pobres*". Los jesuitas, por aquello tan ignaciano de "*los que más se querrán afectar y señalar*"[1], hablamos de "*la opción preferencial por los pobres*". ¿No sería mejor dejarnos de "opciones **por** los pobres" y seguir, en la medida de nuestras fuerzas, la "opción **de** los pobres"?

L'amic de Centreamèrica, jugador d'un altre equip religiós, responia dient-me:

> Bueno, todos los que hemos vivido en la Nicaragua revolucionaria, no en los años gloriosos, sino en los años de la guerra de Reagan contra ella… somos testigos de lo que dices que dijo tu amigo[2]. Así es la vida. Para los pobres (beneficencia, caridad, asistencia…como Teresa de Calcuta). Sí, todo lo que quieras; pero «opción por los pobres», por los pobres como «sujetos históricos», queriendo que sean protagonistas de la historia, arquitectos de su liberación, con una democracia popular no burguesa… ah, ahí ya no, de eso nada de nada. Lo tenemos vivido y sufrido como la palma de la mano. Y no sólo en Nicaragua… Se ve desde el lado popular de toda América Latina… Claro, hay que situarse en la perspectiva adecuada, desde abajo, para beneficiarse del privilegio hermenéutico de los pobres…

També li preguntava si

> ¿Es una barbaridad decir que "*La Internacional*" es un documento judeo-cristiano? ¿Y que está en la órbita de otros cantos que todas las monjas rezan con devoción?

I ell em deia:

> Claro que es un documento judeocristiano *La Internacional*, en la misma línea y la misma pasión de los profetas judíos y de Jesús... Sólo que además de judeocristiano es pos-religional y pos-teísta, *avant la lettre*, claro. Y ya sabes que Lenaers, tu flamenco compañero jesuita, tiene todo un capítulo (final, y además conclusivo) diciendo que es por el posteísmo por donde sigue el camino del cristianismo… (En *Aunque no haya un Dios ahí arriba*).

---

[1] 3º puncto de la segunda parte del "exercicio" del "*Llamamiento del rey temporal [que] ayuda a contemplar la vida del rey eternal*"

[2] Una vez más se ve que no hay acuerdo entre lo que decimos y lo que vivimos. Decimos que tenemos una opción preferencial por los pobres, pero a la hora de la verdad preferimos darles una limosna y no que sean los pobres organizados los que conquisten sus derechos. A la Iglesia le da miedo un pueblo de pobres que vean un sentido a su vida y que quieran ser cristianos al mismo tiempo. Prefiere que estos pobres se vuelvan "*ateos*" 'para poder decir: «*Ya lo decíamos nosotros*».

I és molt possible que alguns segueixin o ens seguim preguntant:

ELS POBRES DE LES BENAURANCES
DESPRÉS DE "*LA INTERNACIONAL*"
¿SEGUEIXEN "*A LA ESPERA*"?

Ampliar aquest tema

Amb Mariano (a l'esquerra) en una de les darreres trobades a Tarragona.

El profeta de Samaria

El pueblo de los samaritanos tampoco se vio libre de desórdenes. En efecto, fueron engañados por un individuo al que le importaba muy poco mentir y que combinaba todas las cosas para agradar a la gente. Este individuo les exhortó urgentemente a que subieran con él al monte Garizín, que es para ellos la más santa de las montañas; afirmaba enérgicamente que les mostraría a los que llegasen allá los vasos sagrados ocultos en aquel lugar, ya que Moisés los había depositado allí. Juzgando creíbles sus palabras, algunos samaritanos tomaron las armas y se establecieron en una aldea llamada Tiratana, en donde acogían a todos los que acudían a unirse a ellos con el fin de realizar todos juntos la subida a la montaña. Pero incluso antes de que emprendieran la ascensión, Pilato puso fin a su empresa enviando jinetes e infantes que cayeron sobre los que estaban reunidos en la aldea; durante el combate [el destacamento romano] mató a unos, hizo huir a los otros y capturó finalmente a muchos prisioneros. Entre estos últimos, Pilato mandó matar a los jefes y reservó la misma suerte a los más influyentes de los fugitivos.

Una vez apaciguados estos desórdenes, el consejo de los samaritanos fue a buscar a Vitelio, personaje de rango consular que era gobernador de Siria y acusó a Pilato de haber matado a los que habían perecido, afirmando que no se trataba de una revuelta contra los romanos, sino que aquella gente se había dirigido a Tiratana para huir de las violencias de Pilato. Vitelio envió entonces a Marcelo, uno de sus amigos, para administrar a los judíos y ordenó a Pilato que marchar a Roma a dar explicaciones al emperador a propósito de las acusaciones de los samaritanos. Después de diez años de estancia en Judea, Pilato se apresuró a volver a Roma para obedecer las órdenes de Vitelio al que no podía contradecir; pero antes de que llegara Roma, murió Tiberio

Flavio Josefo
Antigüedades de los judíos
L. XVIII, 85-89

Pilate et les samaritains

Les samaritains croyaient que le *Taheb* (Messie) leur ferait connaître les vases cachés par Moïse sur le Mont Garizim

Selon Josèphe, c'est à la suite des mesures qu'il prit contre les samaritains -dans une mystérieuse affaire, bien révélatrice de l'atmosphère religieuse de la Palestine à cette époque- que Pilate vit la fin de sa carrière de procurateur de Judée (Ant XVIII 85-89).

Quelque imposteur, ou quelque faux messie, avait promis aux samaritains

de leur faire voir les vases sacrés que Moïse avait enterrés, croyaient-ils, sur le mont Garizim: convaincus, ils se rassemblèrent au pied de leur montagne sainte pour la gravir en groupe. Qu'ils aient pris des armes pour assister à cette révélation suggère qu'il s'agissait peut-être d'un mouvement messianique, dirigé en fait contre les romains. Quoi qu'il en soit, Pilate fut prompt à réagir: il envoya aussitôt sur le mont Garizim des troupes chargées de régler le problème, ce dont elles s'acquittèrent avec brio. Les hommes de Pilate tuèrent un certain nombre de samaritains et en capturèrent beaucoup d'autres qui furent exécutés ultérieurement.

Les meneurs du mouvement allèrent trouver Vitellius, alors légat de Syrie, pour se plaindre auprès de lui de la conduite de Pilate, soutenant qu'ils n'avaient nullement pensé à se soulever contre Rome. La suite du récit de Josèphe laisse perplexe. D'après lui, Vitellius commanda à Pilate de prendre le chemin de Rome afin d'aller se justifier devant l'empereur. Mais Tibère mourut avant qu'il y arrivât: et ainsi Pilate disparaît-il de l'histoire.

S.G.F. Brandon
Jésus et les zélotes
Pag 98s

TORNAR

Teudas

En la época en que Fado3 era administrador de Judea, un impostor llamado Teudas (γόης τις ἀνὴρ Θευδᾶς ὀνόματι) convenció a un gran número de gentes que tomaran sus bienes y lo siguieran hasta el Jordán; afirmaba que era él el profeta (προφήτης γὰρ ἔλεγεν εἶναι) y decía que a sus órdenes se abrirían [las aguas] del río y les ofrecerían un paso fácil. Diciendo esto, engañó a muchas personas. Sin embargo, Fado les impidió sacar provecho de su locura; envió un escuadrón de caballería que cayó sobre ellos de improviso, mató a muchos e hizo muchos prisioneros; en cuanto a Teudas, fue capturado vivo, lo decapitaron y llevaron su cabeza a Jerusalén.

Flavio Josefo
Antigüedades judaicas
L. XX, 97-99

Theudas

Un autre épisode nous en dit plus encore sur le fanatisme religieux des juifs à cette époque du gouvernement de Cuspius Fadus, le premier des procurateurs que nomma Claude après la mort d'Agrippa I. C'est l'histoire de Theudas que rapportent à la fois Josèphe (Antig XX 97-99) et les Actes des Apôtres (5,36).

Selon Josèphe, Theudas était un magicien (goes tis), qui se prétendait prophète (prophetes). Dans on ne sait quel dessein, il persuada une foule de juifs de rassembler leurs biens et de le suivre jusqu'àu Jourdain, leur promettant d'effectuer un miracle et de partager en deux les eaux du fleuve, pour qu'ils le traversent à pied sec.

Ni Josèphe ni les Actes ne disent quoi que ce soit de l'enseignement de Theudas ou des buts qu'il s'était fixés, mais leurs quelques indications sont tout de même révélatrices. Il s'agissait, à ce qu'il semble, d'une espèce de nouvel Exode où Theudas devait jouer le rôle d'un Moïse redivivus et accomplir, une deuxième fois au Jourdain, le miracle de la Mer rouge.

Il avait manifestement exhorté ses partisans à quitter leurs maisons, peut-être d'ailleurs parce qu'elles se trouvaient en pays occupé par des païens, et à traverser le Jourdain pour s'enfoncer dans le désert,

3 Cuspio Fado, desempeñó el cargo de procurador entre los años 44 y 46

suivant en cela l'exemple de leurs ancêtres qui avaient autrefois abandonné l'Égypte pour se rendre au désert.

Les zélotes, désireux de rester dans la ligne de la véritable tradition prophétique, et soumis par ailleurs à certaines nécessités practiques, cherchaient à sauvegarder leur liberté en demeurant dans le désert; et les judéo-chrétiens étaient sur le point de s'y réfugier eux aussi, au moment où les romains menaçaient de profaner le Temple. Si Theudas chercha également à emmener ses partisans dans les régions désertiques de Transjordanie, c'est donc peut-être bien qu'il y était poussé par des mobiles semblables.

Nous ignorons s'il était un zélote ou s'il avait pris la tête de quelque mouvement para-zélote. Mais ce n'est probablement pas par hasard qu'il organisa son mouvement quand la Judée passait de nouveau sous la tutelle directe de Rome, et que, par conséquent, la question de l'impôt se posait une fois de plus.

Dans les Actes on voit bien le rabbi Gamaliel se comparer à Theudas et établir un rapprochement entre le résultat de son entreprise et le destin de Judas le Galiléen: on y voit un éminent rabbi essayer de caractériser le christianisme à partir de Judas le Galiléen, fondateur du zélotisme, et de Theudas. Quelque tradition est-elle à l'origine de cette façon de voir? On peut se poser la question

S.G.F. Brandon
Jésus et les zélotes
Pag 119ss

TORNAR

Profetes anònims

Aparte de éstos [los sicarios (σικάριοι)] apareció otro grupo de bandidos (στῖφος ἕτερον πονηρῶν), que tenían las manos más puras, pero sus intenciones eran también más impías. Esta banda acabó con el bienestar de la ciudad en no menor medida que los asesinos. Hombres mentirosos y embaucadores (Πλάνοι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ἀπατεῶνες) que, bajo pretexto de estar inspirados por Dios, buscaban innovaciones y cambios (νεωτερισμοὺς καὶ μεταβολὰς). Incitaron a la multitud a actuar como si estuviesen poseídos por la divinidad y la llevaron al desierto (εἰς τὴν ἐρημίαν) con la idea de que allí Dios les mostraría las señales de su liberación (σημεῖα ἐλευθερίας).

Como esto parecía ser el principio de una revuelta, Félix envió tropas armadas de caballería e infantería que acabaron con la vida de muchos de ellos.

Flavio Josefo
La guerra de los judíos
L. II, §258-260

...los golpes de mano de los bandidos (τῶν λῃστῶν) llenaban de sacrilegios la ciudad. En cuanto a los impostores y seductores (γόητες καὶ ἀπατεῶνες ἄνθρωποι), convencían a la gente para que los siguieran al desierto (εἰς τὴν ἐρημίαν); afirmaban que les mostrarían prodigios y signos (τέρατα καὶ σημεῖα) muy claros, debidos a la providencia de Dios. Muchos de los que se dejaban convencer sufrieron la sanción de su locura, ya que el gobernador Félix castigaba a los que le traían.

Flavio Josefo
Antigüedades judaicas
L. XX, 167-168

Après s'être étendu sur les iniquités des Sicaires, Josèphe se met à décrire "une autre bande de scélérats" –tels sont ses propres termes-, (στῖφος ἕτερον πονηρῶν), coupables d'une impiété plus grande encore. À ses yeux, ce sont "des fourbes et des imposteurs", qui, sous le couvert d'une prétendue inspìrtation divine, poursuivent des buts révolutionnaires. Tout comme leur prédécesseur Theudas, ils entraînèrent une foule des Juifs dans un nouvel Exode à travers le désert: ils croyaient que là, Dieu accomplirait des miracles et leur rendrait la liberté (σημεῖα ἐλευθερίας). Felix vit dans ce muvement le

début d'une insurrection, et le supprima de vive force, au prix de beaucoup de morts.

Les Juifs croyaient toujours que Dieu délivrerait son peuple de ses oppresseurs païens –et ce malhereux incident fut suivi d'un autre du même genre qui prouve bien la force de cette conviction que Dieu leur donnerait un chef pour les sauver.

S.G.F. Brandon
Jésus et les zélotes
Pag 130ss

TORNAR

El profeta egipci

Sin embargo, el falso profeta egipcio (ὁ Αἰγύπτιος ψευδοπροφήτης) causó a los judíos males mayores que éstos. Se presentó en el país un charlatán (ἄνθρωπος γόης) que se ganó la fama de profeta (προφήτου πίστιν ἐπιθεὶς ἑαυτῷ). Reunió a unas treinta mil personas engañadas por él, y las llevó desde el desierto (ἐκ τῆς ἐρημίας) al llamado Monte de los Olivos (εἰς τὸ ἐλαιῶν καλούμενον ὄρος), desde donde era posible penetrar por la fuerza en Jerusalén, y, tras imponerse sobre la guarnición romana, reinar sobre el pueblo como un tirano (τοῦ δήμου τυραννεῖν), para lo que tomaría como guardia personal a los que entraran con él. Sin embargo, Félix se adelantó a su ataque y le salió al encuentro con las tropas romanas. Todo el pueblo participó en la defensa de la ciudad, de modo que, cuando se produjo el choque entre ambos, el egipcio huyó con unos pocos, mientras que la mayoría de sus hombres murió o fue capturada. El resto de la banda se dispersó y cada uno se escondió en su propia casa

Flavio Josefo
La guerra de los judíos
L. II, §261-263

Por esta misma época llegó a Jerusalén un individuo procedente de Egipto (τις ἐξ Αἰγύπτου), que afirmaba ser él el profeta (προφήτης εἶναι λέγων) y aconsejaba al populacho (τῷ δημοτικῷ) que subiera con él al monte llamado "de los Olivos" (πρὸς ὄρος τὸ προσαγορευόμενον ἐλαιῶν), que se encuentra frente a la ciudad. A cinco estadios de distancia. En efecto, declaraba, quería hacerles ver desde allí arriba cómo iban a derrumbarse las murallas de Jerusalén por orden suya y prometía de este modo abrirles el acceso a la ciudad. Cuando Félix fue informado de todo esto, ordenó a sus soldados que tomasen las armas y, lanzándose fuera de Jerusalén con un gran número de jinetes y de infantes, atacó a los compañeros del egipcio; mató a cuatrocientos y capturó vivos a doscientos. Por lo que refiere al egipcio, huyó del combate y no se le pudo encontrar

Flavio Josefo
Antigüedades judaicas
L. XX, 167-171

Cette fois un juif égyptien rassembla sur le Mont des Oliviers nombre de partisans, leur promettant, tel un nouveau Josué, que les murs de Jérusalem s'effondraient à son seul commandement et qu'ils pénétreraient à sa suite dans la ville pour y massacrer la garnison romaine. Félix réagit promptement,et, au cours du combat qui s'ensuivit, une foule de juifs furent tués ou faits prisonniers; néanmoins, l'Égyptien réussit à échapper à Félix.

Dans l'Hist. Anc. (XX, 169-172), Josèphe en parle comme d'un "tis ex Aigiptou", et dans la Guerre, comme de "o Aigiptios pseudoprophetes". D'après la Guerre (II, 261-263), l'´Égyptien emprunta un chemin détourné pour emmener ses partisans du désert jusqu'au Mont des Oliviers.

D'après une allusion des Actes des Apôtres (21,38), cet incident semble avoir eu lieu peu de temps après l'arrestation de Paul dans le Temple, lors de son dernier séjour à Jérusalem (qui se situe entre 53 et 58). Du reste, ce texte laisse entendre par la bouche du centurion que les partisans de l'Égyptien étaient des sicaires; il y en aurait même eu quatre mille. Josèphe, de son côté, ne nous dit pas qu'il s'agissait de sicaires, aussi ce détail provient-il probablement de quelque autre source d'information.

De fait, il semble n'y avoir aucun rapport entre l'allusion des Actes des apôtres et le récit de Josèphe. Cependant il y a lieu de nous demander pourquoi l'auteur des Actes ne nous parle pas de la réaction de la communauté chrétienne de Jérusalem en face de ces événements qui ne furent pas sans troubler l'ordre public. Déjà, devant le silence dont les Actes entouraient certains incidents, nous nous sommes posé la même question.

S.G.F. Brandon
Jésus et les zélotes
Pag 130s

Ac 21, 34-38

Però de la gent, els uns cridaven una cosa i els altres una altra. Com que amb aquell aldarull no podia aclarir res, va manar que s'enduguessin Pau a la caserna.

Quan va ser a les escales, era tanta la violència de la gent que els soldats l'hagueren de portar aixecant-lo a pes de braços.

Perquè el poble els seguia cridant: «Mateu-lo, aquest!»

Quan anaven a entrar-lo a la caserna, Pau digué al tribú: «¿M'és permès de dir-te una paraula?» El tribú li contestà: «¿Tu saps parlar grec?

Així, doncs, ¿no ets l'egipci, el qui fa poc es va revoltar i es va endur al desert els quatre mil sicaris? (τῶν σικαρίων μν)»

TORNAR

El manifest als minaires de Mansfield
de Thomas Müntzer

Resposta de Paulo Suess a una consulta meva ("El text alemay ¿és la versió original? ¿o està en un alemany modernizat?")

Não sou especialista en la matéria. Tengo quase certeza, que es el texto original. Comparei con el texto que Ernst Bloch reproduziu en su libro sobre Thomas Münzer. El texto en Bloch es adaptado al alemán mais contemporâneo e modernizado.

El text original es troba a: Wher (Ed.), Thomas Muntzer. Schriften und Briefe. Ed. Fischer, Frankfurt a.M. 1973, pp 179s.

La versió que presento -la primera en llengua catalana des del text original- està feta per Valerie Monteiro qui ha agraït els suggeriments d'en Valentí Fàbrega (ja conegut pels lectors d'aquest web pels seus articles sobre el tema de santa Tecla).

An die Allerstedter. Manifest an die Mansfeldischen Bergknappen	**Als habitants de Allerstedt Manifest als minaires de Mansfield**
Die reinen Furcht Gottes zuvor, lieben Brueder.	El pur temor de Déu, abans de tot, estimats Germans.
Wie lange schlaft ihr, wie lang seid ihr Gott seins Willens nit geständig, darum, daß er euch nach eurem Ansehen verlassen hat?	Quant fa que esteu dormint? Quant fa que no aguanteu la voluntat de Déu perquè teniu la impressió que us ha abandonat?
Ach, wieviel hab ich euch das gesagt, wie es muß sein. Gott kann sich anderst nit offenbaren, ihr mußt gelassen stehen. Tuet ihr's nicht, so ist das Opfer, euer herzbetruebtes Herzeleid umsonst. Ihr müßt darnach von neuem auf wieder in Leiden kommen.	Ai, quantes vegades us he dit com us heu de comportar. Déu no es pot revelar d'una altra manera, heu de mantenir-vos serens. Si no ho feu, el sacrifici, el trist dol del vostre cor, és en va. Després us caldrà patir de bell nou.
Das sag ich euch, wollt ihr nit um Gottes Willen leiden, so müßt ihr des Teufels Marterer sein. Darum huet euch, seid nit also verzagt, nachlässig, schmeichelt nit langer den verkehrten Fantasten, den gottlosen Bösewichtern,	Això us dic, si no voleu patir per la voluntat de Deu, esdevindreu màrtirs del dimoni. Per aquest motiu, aneu, doncs, amb compte: no us desanimeu, no sigueu negligents, deixeu d'adular els visionaris equivocats, els malvats impius.
fanget an und streitet den Streit des Herren! Es ist hoch Zeit,	Comenceu ja i lliureu la batalla de Déu el Senyor! Ja és hora
haltet eure Brüder alle darzu, daß sie gottlichs Gezeugnis nicht verspotten, sunst müssen sie alle verderben.	Amonesteu els vostres germans que no desdenyin el testimoni diví, altrament s'hauran de perdre tots ells.
Das ganze deutsche, französisch und welsch Land ist bewegt. Der Meister will Spiel machen, die Böswichter müssen dran.	Tot el país alemany, el país francès i el país romànic estan en moviment. El Mestre vol jugar la partida, els malvats han de pagar.

Zu Fulda sind in der Osterwoche vier Stiftkirchen verwuestet. Die Bauern im Kleegau und Hegau, Schwarzwald sind auf, dreimal tausend stark, und wird der Hauf je länger je größer.	A la ciutat de Fulda s'han devastat quatre esglésies col·legiates durant la Setmana Santa. Els pagesos de Kleegau, de Hegau i de la Selva Negra s'han despertat, la seva força són tres vegades mil i la multitud s'està fent més llarga i més gran.
Allein ist das mein Sorg, daß die narrischen Menschen sich verwilligen in einen falschen Vertrag, darum, daß sie den Schaden nach nit erkennen.	La meva única preocupació és que els irreflexius es deixin enredar en un pacte equivocat perquè encara no s'adonen dels perjudicis.
Wann euer nur drei ist, die, in Gott gelassen, allein seinen Namen und Ehre suchen, werdet ihr hunderttausend nit fürchten.	Encara que només sigueu tres, confiant en Deu i únicament buscant el seu nom i la seva gloria, no heu de témer cent mil.
Nun dran, dran, dran! Es ist Zeit!	I ara, som-hi, som-hi, som-hi! Ja és hora!
Die Böswichter sind frei verzagt wie die Hund.	Els malvats s'han acovardit com els gossos.
Regt die Brüder an, daß sie zur Fried kommen und ihr Bewegung Gezeugnis holen. Es ist über die Maß hoch hoch vonnöten.	Inciteu els germans que tinguin pau i que aportin el seu testimoni al moviment. És més que mai necessari.
Dran, dran, dran!	Som-hi, som-hi, som-hi!
Last euch nicht erbarmen, ab euch der Esau gute Wort furslägt (1. Mos. 33).	No tingueu pietat, seguiu les sàvies paraules que Esaú us dóna. (Gn 33)
Sehet nit an den Jammer der Gottlosen! Sie werden euch also freundlich bitten, greinen, flehen wie die Kinder.	No mireu els laments dels impius! Us imploraran amigablement, ploramiquejaran, imploraran com els nens.
Lasset euch nit erbarmen, wie Gott durch Mosen befohlen hat (5. Mos. 7), und uns hat er auch offenbart dasselb.	No tingueu pietat, com ha manat Deu mitjançant Moisès (Dt 7) i a nosaltres també ens ha revelat el mateix.
Reget an in Dörfern und Städten und sonderlich die Berggesellen mit ander guter Gesellschaft, welche gut darzu wird sein. Wir müssen nit länger schlafen.	Inciteu en els pobles i ciutats, especialment, els miners amb la vostra bona companyia que serà bona per la causa. No hem de seguir dormint.
Die Bauern vom Eisfelde sind ihr Junkern feind worden, kurz, sie wollen ihr kein Gnade haben. Es ist des Wesens viel euch zum Ebenbilde.	Vegeu, mentre escrivia aquestes paraules he rebut un missatge de Salza informant-me com el poble vol demandar el senescal i duc Georg del castell, perquè ha volgut matar tres clandestinament.
Ihr müßt dran, dran, es ist Zeit.	Som-hi, som-hi, ja es hora.
Balthasar und Barthel Krump, Valtein und Bischof, gehet vorne an den Tanz!	Baltasar i Barthel Krump, Valtein i Bischof. Aneu al davant del ball!
Lasset diesen Brief den Berggesellen werden.	Feu arribar aquesta carta als miners.

Mein Drucker wird kommen in kurzen Tagen, ich habe die Botschaft kriegen. Ich kann es itzund nit anders machen	M'han dit que dintre de pocs dies vindrà el meu impressor. Ara no ho puc fer de cap altra manera.
sonst wollt ich den Bruedern Unterricht gnug geben, daß ihnen das Herz viel größer sollt werden denn alle Schlösser und Rüstung der gottlosen Böswichter auf Erden.	Si no fos així, prou que voldria donar als germans lliçons suficients, per tal que el seu cor creixés més gran que tots els castells i armadures dels malvats impius damunt la terra.
Dran, dran, dieweil das Feuer heiß ist.	Som-hi, som-hi, mentre el foc està encès.
Lasset euer Schwert nit kalt werden, lasset nit verlähmen! Schmiedet pinke-panke auf den Anbossen Nimrods, werfet ihnen den Turm zu Boden!	No deixeu refredar la vostre espasa, no afluixeu. Forgeu colpejant peng - peng a les encluses de Nimrod, enderroqueu la seva torre!
Es ist nit möglich, weil sie leben, daß ihr der menschlichen Furcht solltet leer werden.	Mentre ells visquin, vosaltres no podeu alliberar-vos de la por humana.
Man kann euch von Gotte nit sagen, dieweil sie über euch regieren.	No se us pot parlar gens de Déu, mentre que ells regnin sobre vosaltres.
Dran, dran, weil ihr Tag habt. Gott gehet euch vor, folget, folget!	Som-hi, som-hi, mentre és de dia. Deu camina al davant. Seguiu, seguiu!
Die Geschichte stehen beschrieben Matth. 24, Hes. 34, Danielis 7, Esra 6, Offenbarung Joh. 6, welche Schrift alle Röm. 13 erkläret. Drum last euch nit abschrecken.	La història està escrita: Mt 24, Is 34, Dn 7, Esd 6, Ap 6. Rm 13 aclareix tots aquests textos. Per això no us espanteu.
Gott ist mit euch, wie geschrieben 2. Chron. 20, 15-18. Dies sagt Gott: Ihr sollt euch nit fürchten. Ihr sollt diese große Menge	Déu està amb vosaltres, tal com està escrit a 2 Cr 20, 15-18. Déu us diu: "No temeu. No tingueu por de aquesta gran multitud.
nit scheuen, es ist nit euer, sondern des Herrn Streit.	No és la vostra lluita, sinó la de Déu".
Ihr seid nit, die da streiten, stellet euch vor männlich. Ihr werdet sehen die Hilfe des Herren über euch	No sou vosaltres els qui estan lluitant. Manteniu-vos tranquils, com homes. Veureu l'ajuda de Déu a favor vostre.
Da Josaphat diese Worte hörte, da fiel er nieder.	Tan bon punt Josafat escoltà aquestes paraules, es prostrà.
Also tuet auch und durch Gott, der euch stärke ohne Furcht der Menschen im rechten Glauben.	Així, doncs, feu-ho també vosaltres mitjançant Deu, el qual us enforteixi sense por a les persones en la fe autèntica.
Amen	Amen
Datum zu Mühlhausen im Jahre 1525	Data a Mühlhausen en l'any 1525

Thomas Müntzer, ein Knecht Gottes wider die Gottlosen	Thomas Müntzer, un servidor de Déu contra els impius

Tornar